Pædagogisk læreplan for

Tinghøjen

2022-2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold*, *2018.* Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.* Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Tinghøjen er en selvejende institution, som er placeret mellem grønne områder med plads til ca. 25 vuggestuebørn og ca. 50 børnehavebørn. Vi er fordelt på 6 stuer; 3 stuer i vuggestuen og 3 stuer i børnehaven.

Tinghøjen er placeret midt imellem et almennyttigt boligområde og et parcelhusområde og vi er også placeret lige imellem de to skoler Præstegårdsskolen Urban og Rørkærskolen Urban.

Tinghøjen arbejder tæt sammen med Esbjergs øvrige selvejende daginstitutioner. Flere gange årligt har vi fælles arrangementer for både personale og børn. Hvor flere af de private daginstitutioner også deltager. At være en selvejende institution betyder at vi er på driftsoverenskomst med kommune og Tinghøjens Bestyrelse er vores arbejdsgiver.

Vi har en stor legeplads, der bliver løbende renoveret.

Vi har et tæt samarbejde med 'Medvind i Østerbyen' og Lauritzsen Fonden, som bl.a. har sponsoreret to Christiania-cykler, som bruges til udflugter med børnene.

I Tinghøjen har vi en vision om at give alle børn en god start på livet og udvikle det gode børneliv i Esbjerg.

Tinghøjens pædagogiske principper og værdier er: **TRYGHED**

ANERKENDELSE

FÆLLESSKAB

LIVSGLÆDE

Hvordan holder vi fokus på de 4 værdier:

I Tinghøjen ser vi lysten og livsglæden som udviklingens og læringens drivkraft ved at lægge vægt på den positive stemning i Tinghøjen og ved at være opmærksomme på om børnene viser tryghed og spontan glæde, som danner grundlag for nysgerrighed og dannelse af relationer på tværs af alder, køn og kultur.

I Tinghøjen skal der være et legende, kreativt og engageret miljø, hvor der i samarbejde med forældrene, tages afsæt i det enkelte barns ressourcer.

Vi vil skabe et udviklings- og læringsrum, som bidrager til børnenes nysgerrighed, tilegnelse af kundskaber og færdigheder samt give børnene mulighed for at danne sig og leve et godt liv, både lige nu og frem over, som medmennesker og som demokratiske borgere.

Oktober 2022 kom vi med i et projekt VLS – Vi lærer sammen, opstartet af 'Medvind i Østerbyen' og Trygfondens Børneforskningscenter.

VLS er en 40 ugers temabaseret indsats. De 5 temaer er følgende; Min hverdag, Vejret, Familien, Ud i verden samt Dyr og natur. Dette understøtter børns sprog, matematiske forståelse og funktioner i læse- og lege-aktiviteter, i daglige rutiner og i såvel små og store grupper som individuelt. Indsatsen virker for alle børn uanset alder, køn, etnicitet og socioøkonomisk baggrund. Gennem VLS kommer vi omkring alle temaerne i Den styrkede læreplan samt alle børn bliver sprogvurderet en gang årligt for at have noget målbart materiale til Trygfondens Børneforskningscenter til videreforskning.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn**. Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv**. Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø**. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde**. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner**. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen**. Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn:

For at barnet føler sig set og hørt som demokratisk medborger, skal personalet være lydhøre overfor barnets ønsker og behov, om det er i fællesskabet eller efter eget initiativ. Hvis dette ikke kan indfries, har barnet krav på en forklaring. Der kan være børn, der ikke har modet til at ytrer sine meninger i fællesskabet, hvor det er vigtigt at personalet får inddraget og understøtter barnet i at turde dette.

Dannelse:

Når vi møder et barn første gang, har det allerede fået dannelse med hjemme fra. For at få et godt samarbejde med familien, er det vigtigt at det pædagogiske personale danner sig et billede af familiens baggrund og vi sammen kan få en fælles fodslag. Dette for at give barnet den bedste dannelse, for på sigt at blive en god demokratisk medborger i samfundet.

Børneperspektiv:

Følge børnenes spor og understøtte dem i disse, læse deres kropssprog om de har brug for en hånd at støtte sig til, sidde på skødet eller søger udfordringer hos de andre børn. Der skal det pædagogiske personale være på sidelinjen og guide børnene i hverdagen. Når der skabes produkter såsom tegne, male, sy osv., bliver der snakket om disse og derefter evt. udstilles.

Leg:

Gennem leg grundlægges børns læring og udvikling. Det er med til bl.a. at fremme deres fantasi, sproglige udvikling, sociale og personlige kompetencer. I daglig dagen skal det pædagogiske personale sætte rammer op for børnene, så det er med til at underbygge og støtte deres udvikling, ud fra hvor barnet er i sin udvikling.

Læring:

Læring sker gennem hele dagen i de dagligdagsrutiner samt voksen- og børneinitierede aktiviteter. Det pædagogiske læringsmiljø i Tinghøjen skal afspejles ved bl.a. gennem legen, være undersøgende, få oplevelser og udfordringer, være med til at understøtte og fremme barnets kropslige, kognitive, sociale, personlige, sproglige og følelsesmæssige udvikling.

Børnefællesskaber:

Det pædagogiske personale har ansvar for at skabe et social rum for at barnet lærer og udvikler sig. I det sociale samspil med de andre børn og pædagogiske personale dannes, lærer og udvikler barnet sig. Hvis barnet kan have udfordringer med at træde ind/bidrage til fællesskabet, skal det pædagogiske personale guide barnet til at føle sig tryg og turde stå frem.
Børnefællesskaberne kan være med til at skabe venskaber på tværs af alder, køn og kultur.

"Det pædagogiske læringsmiljø skal altid tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

(Dagtilbudsloven §8, stk. 3)

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Tinghøjen er vi bevidste om, at der er pædagogiske læringsmiljøer gennem hele dagen. De er i de planlagte og spontane aktiviteter, i børnenes leg og gennem dagens daglige rutiner såsom; måltider, sige goddag og farvel ved aflevering og afhentning, tøj af og på, bleskift, tandbørstning og samlinger. Dette skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og bidrage til dannelse.

"Det pædagogiske læringsmiljø skal altid tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

(Dagtilbudsloven §8, stk. 3)

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Ofte henvender forældre sig, som er ved at sondere institutionerne i området, inden de skriver deres barn på ventelisten. Her tilbydes de efter aftale en rundvisning i huset og på legepladsen. Pædagogen som viser rundt, fortæller undervejs lidt om husets pædagogik og struktur samt hvad de som forældre kan forvente og hvad vi forventer af dem som forældre i Tinghøjen.

Forældresamtale ved opstartsmøde, hvor vi har en fast dagsorden, hvor vi bl.a. gennemgår Tinghøjens pjece for vuggestue/børnehave.

Forældrene oprettes og får et minikursus i Aula, hvis det ønskes.

Forældre til børn, der har fået tilbudt en plads i Tinghøjen, nye børn i vuggestuen eller børn, som kommer udefra, evt. fra dagpleje eller anden institution, tilbydes efter ca. 4 mdr. forældresamtale som et evt. hjemme-besøg.

Ved overgange fra vuggestue til børnehave og til skole, laves dialogværktøj i samarbejde med forældrene. Dette bruges som omdrejningspunkt for samtalen omkring barnet.

Vi er bevidste om at barnet vokser op i to verdener, hjem og institution. Disse to miljøer vil være forskellige, hvorfor samarbejdet omkring barnet er vigtigt. I dagligdagen taler vi med forældrene om, hvordan vi i fællesskab kan højne barnets udvikling, trivsel, dannelse og læring gennem åbenhed og ærlighed. Det er vores håb, at vi gennem den daglige dialog mellem det pædagogiske personale og forældre få den nødvendige viden omkring barnet, for at lette overgangen fra hjem til institution. Det med for øje at fremme evnen til aktivt fællesskab, som i trygge og glade omgivelser øger lysten til at lære og udfolde sin fantasi og styrke den alsidige udvikling, for at barnet bliver en demokratisk medborger i samfundet.

Ca. hver anden måned får forældrene et nyhedsbrev, opslag på Aula, fotodokumentation og barnets bog.

Vi forventer at forældrene bliver en del af Tinghøjen og er aktive i forhold til traditioner og arrangementer, der foregår i og omkring huset. Forældrenes frivillige arbejde i huset, male, reparer til legepladsdag. Være en aktiv del af forældrebestyrelsen.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle børn er unikke og det er det pædagogiske personales ansvar at sikre børns trivsel. Vi skal understøtte børns potentiale for læring og udvikling.

Hos børn i udsatte positioner er vi, i Tinghøjen, ekstra opmærksomme på at få afdækket barnets ressourcer og problematikker i tæt samarbejde med familien og eksterne samarbejdspartnere. Såsom rådgiver, psykolog, tale-/ hørelære, fysioterapeut.

Der udarbejdes en handleplan og fokuspunkter, for at tilrettelægge en målrettet indsats for det enkelte barn med særlig voksenstøtte, nærvær og omsorg så barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

De kommende skolebørn samles to gange ugentlig, hvor de laver aktiviteter og forberedes til kommende skolestart.

Der er tæt samarbejde med Præstegårdsskolen Urban om SMART- Skolestart. August 2022 vil der komme to personaler fra skolen på besøg i Tinghøjen ca. 1 gang månedligt, børnene tager på besøg på skolen og tager på udflugt i skoven sammen med naboinstitutionen og skolens årgang 0. Disse tiltag for at skabe tryghed og styrke børnenes og forældrenes relationer til personalet på skolen og mulige kommende skolekammerater fra naboinstitutionen.

Skolen har besluttet at benytte VLS i deres daglige arbejde, da de kan se hvilken effekt det har på børnenes udvikling. Dette er med til at skabe tryghed for børnene, da det er kendt for dem.

Inden skolestart, afholdes der forældresamtaler med udgangspunkt i SPU (skoleparathedstest), dialogværktøj og TOPI – Tidlig opsporing.

Der samarbejdes også med Rørkærskolen Urban omkring før-skolebesøg og overgangssamtaler.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi har samarbejde med lokalområdet det være sig; Familiens Hus, 3i1-Huset, Østerbyens Fritidscenter, Tandplejen, Biblioteket, FDF E.4., UC Syd, Præstegårdskolen Urban og Rørkærskolen Urban, Ældresagen, Odd Fellow Logen og Østerby Nyt. I forhold til de pædagogiske læreplaner, benytter vi de grønne oaser i nærmiljøet, hvor der er vandhuller, bakker, søer og skov.

Vi prioriterer meget at komme på udflugt, besøge og få undervisning på Fiskerimuseet, Kunstmuseet, og Myretuegård Naturformidling.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø

Vores legeplads er tidssvarende til børnenes motoriske udvikling fra 0-6år. Der er samtidig mulighed for både læ og skygge samt hygge ved bålpladsen.

Vi har gode rum med godt lysindfald og med mange forskellige funktioner så som f.eks. puderum, bibliotek, gang og værksted.

Det psykiske børnemiljø

Barnet skal have mulighed for at sætte grænser for sig selv og løse konflikter.

Opleve tryghed og tillid i dets relationer til voksne og andre børn. Føle sig værdifuld i gruppen og lære at respektere andres behov/følelser. Inddrages og opmuntres til at være aktiv deltagende i fællesskabet.

Have indflydelse og medbestemmelse i fællesskaber.

Æstetisk børnemiljø

Børnenes egne værker og fotodokumentation af dagligdagen som hænger i børnehøjde, oplevelser ud af huset, grønne planter i vindueskarme osv.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Gennem en anerkendende og imødekommende tilgang til det enkelte barn, vil vi støtte op om barnets udvikling, læring og dannelse.

Vi lægger vægt på at følge barnets perspektiv og spor ved at benævne og bekræfte dets initiativer og handlinger. Dette gør vi ved at arbejde ud fra en struktureret pædagogisk aktivitetsplan, hvor det arbejdes på kryds og tværs af stuer samt afdelinger i huset.

Vi arbejder en-til-en, i små grupper og i store grupper, ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Det pædagogiske personale inddrager hverdagens rutiner som en vigtig del af det pædagogiske arbejde, og stiller leg- og læringsaktiviteter til rådighed i udforskningszoner og derved støttes barnets initiativer.

Ved at inddrage og anerkende barnets initiativer i hverdagens rutiner, fremmer vi deres engagement og deltagelse, så de oplever fordybelse, selvrespekt, selvtillid og selvværd. Vi arbejder hen mod 'at kunne selv', udtrykke egne følelser, finde egne og andres grænser og bidrage til fællesskabet ved at hjælpe hinanden.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi understøtter barnets sociale og socioemotionelle kompetencer og udvikling, når barnet indgår i fællesskaber og danner relationer til andre. Dette gør vi bl.a. ved at benævne barnets handlinger, følelser samt ansigtsudtryk. Da det er igennem leg, børnene afprøver andres og egne grænser, vægter vi legen højt i hverdagen.

Det er i samspil med andre, at barnets empatiske evne udvikles. Det pædagogiske personale fungerer som rollemodeller barnet kan spejle sig i, når det skal lære at begå sig sociale sammenhænge. Herved udvikles de sociale kompetencer. Vi ser det som en vigtig opgave at være skiftevis observatør og ’legekammerat’ i børnenes leg. Og være i stand til at vurdere i hvilken grad, vi skal være deltagende.

I hverdagen udfordres barnets sociale kompetencer hele tiden. Vi er mange mennesker sammen, og derfor skal barnet hele tiden øve sig i at forholde sig til andre i fællesskabet. Det skal de fx ved at vente på tur og deles om ting.

Det pædagogiske personale arbejder på at skabe rammer, der giver alle børn de mest optimale forudsætninger for at deltage og udvikle sig i fællesskaberne. Dette gøres bl.a. ved at børnene opdeles i mindre grupper og herved skabes der mindre fællesskaber i det store fællesskab. Vi vægter, at børnene har mulighed for at kunne indgå i forskellige roller og positioner i fællesskabet. I disse fællesskaber, har børnene medbestemmelse (fx maddage og valg af bøger/sange/lege til samling.).

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi har en sproglig anerkende tilgang til arbejdet med børn.

Gennem VLS, arbejder vi målrettet og struktureret med fokusord, hvor mange af ordene gentages over flere moduler. Der bliver lagt vægt på fokussamtaler, aktiviteter i små grupper og i store grupper, samt eksekutive og socioemotionelle funktioner.

Vi italesætter egen praksis og børnenes handlinger, for at understøtte den kommunikative udvikling. Vi understøtter også barnets egenskab til at, sige til og fra i dets relationer – både i det tætte venskab og det store fællesskab.

Gennem de daglige aktiviteter og pædagogiske hverdagsrutiner understøtter vi barnets sproglige kompetencer. Vi øger børnenes ordforråd ved at samtale med dem fx under måltiderne.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børn har en indre drivkraft til at være i bevægelse; de kravler, går, løber, udforsker og udfordrer sig selv. Sanser og bevægelse hører sammen og har afgørende betydning for barnets motoriske udvikling. Derfor prioriterer vi fysisk udfoldelse i hverdagen og mener at bevægelse er kilden til kropslig og sanselig læring.

Vi har indrettet børnemiljøet til at motivere og udfordre børns bevægelse. Vi anvender og stimulerer alle sanser gennem hverdagsrutiner, leg og aktiviteter. Herunder brugen af forskellige materialer og redskaber.

Det pædagogiske personale oplever, at børnene tilegner sig læring om kroppens formåen, når de øver sig i at kunne selv. Vi understøtter børnenes egen kropsbevidsthed, ved at lade dem gøre deres egne erfaringer og ikke bremse dem i deres handlinger. Derigennem oplever børnene positiv respons på deres handle- og væremåde, som på sigt er med til at styrke deres selvopfattelse.

Vi understøtter børnenes eksekutive funktioner ved hjælp af arrousal-lege. Derudover har vi tradition for at bruge børneyoga, gymnastik, ’Aktiv-fredag’ (løb, dans, sansebaner osv.) som pædagogiske aktiviteter. Det pædagogiske personale er deltagende i de kropslige aktiviteter og viser bevægelsesglæde. Vi går ture og benytter nærområdet fx multibaner, legepladser og Gryden.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Tinghøjen giver vi børnene mulighed for at opleve naturen i al slags vejr, og alle årstider.

Allerede i vuggestuen har vi for øje, at børnene bliver nysgerrige i naturen ved at sanse. Vi skaber nysgerrighed for den matematiske opmærksomhed i naturen ved fx op og ned ad trapper i Gryden, find en lang/kort pind mm.

Vi tager på tur i naturen, og hvert år, er både børnehaven og vuggestuen på udflytter til Marbæk i flere dage. Her oplever vi naturen i børnehøjde. Vi giver børnene mulighed for at sanse, lege, erfare og lære om naturen på egen præmisser. Her kan vi nævne naturbingo som et godt eksempel på en udflytteraktivitet.

Mange pædagogiske aktiviteter har science for øje, og når vi fx laver bål, tager vi børnene med i hele processen. Vi arbejder på at lære børnene at have respekt og forståelse for den natur, som vi alle er en del af. Fx er vi hvert år en del af affaldsindsamlingsprojektet. Her er børn med til at få en forståelse for, hvad der hører til i naturen, og hvad der ikke gør. Ligeledes bringer vi ofte naturmaterialer med tilbage til institutionen, som vi kan undersøge, eksperimentere med, og anvende i vores kreative aktiviteter.

I Esbjerg Kommune arbejdes der ud fra Steam; se følgende link

https://www.esbjerg.dk/om-kommunen/vision-og-politikker/steam-agenda

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Tinghøjen nyder vi at afholde vores traditioner. Vi fejrer jul, fastelavn, påske, Skt. Hans og Høstfest. Det skaber et fællesskab og en forståelse for Tinghøjens kultur. Til disse traditioner får børnene mulighed for at udfolde sig kreativt, ved fx op-pyntning og optræden.

Vi har Tinghøjens sang, som alle børn og voksne kender.

Vi skaber små børnemiljøer på stuerne og udstiller børnenes kunstværker – gerne i børnehøjde, for at højne deres selvværd. Vi benytter forskellige materialer, der passer til barnets alder og vægter det æstetiske udtryk højt i Tinghøjen.

På ture besøger vi museer, biblioteket og teatre, for at give børnene mulighed for at udforske det æstetiske både i fællesskab og personligt.

Vi tager desuden på besøg hos vores venskabsinstitution, som er med til at fremme børnenes forståelse for kultur.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I VLS indtaster vi hver uge børns deltagelse for den foregående uge. Derved får vi opmærksomhed på om vi har været omkring alle børn.

Hver 14. dag evaluerer det pædagogiske personales deres brug af sprog, matematik, socio-emotionelle kompetencer og eksekutive funktioner.

Efter endt tema evaluerer det pædagogiske personale hvert enkelt barns udvikling. Herefter holdes der et faciliteringsmøde med ledelsen, som tager udgangspunkt i VLS-datarapporten, den pædagogiske læreplan samt de pædagogiske læringsmiljøer. Dette for at sikrer at vi kommer rundt om hele den pædagogiske læreplansramme og de pædagogiske læringsmiljøer.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Det pædagogiske personale har en løbende evaluering af de fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer, hvorefter ledelsen fremlægger disse for bestyrelsen på bestyrelsesmøde og der reflekteres over den fremtidige arbejde/udvikling af Den styrkede pædagogiske læreplan.

VI ER TINGHØJEN

Tinghøjens evalueringsring

Evaluering af læreplaner SMTTE model	I dette skema laves en samlet evaluering af temaet Der evalueres på de 2 mål der er sat op for læreplanstemaerne
Sammenhæng På hvilken baggrund og ud fra hvilke forudsætninger iværksættes tiltaget	• Udklip fra læreplanen – tekst fra de læreplanstemaer der er i den nye læreplan…
Mål Hvad vil vi gerne opnå med tiltaget	• Her indsættes de udtagne mål fra læreplanen (Statens)
Tiltag Hvilke konkrete handlinger skal kendetegne tiltaget	• Udklip fra vores læreplan… fra læringsmiljøer
Tegn Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet.	• Hvad vil vi gerne se ske…
Evaluering Hvordan vil vi evaluere, har vi nået målene, og hvad gør vi fremover?	• Der gives en vurdering 5 stjerne er max • Min 2 refleksioner

TINGHØJENS SANG

Tinghøjen her går vi
Vi kan alle tæl til ti.
Selvom vi er små
Er vi seje er vi rå
Tinghøjen må ingen slå.

Tinghøjen ta’r på tur
Der er ingen der er sur
For vi har det sjovt
Og vi har vores tarzantov
Hvis du vil må du få lov.

Tinghøjen vild med dans
Vi er ikke til at stands
Vi har pandebånd
Med fine mønstre på
Kom nu skal vi op og stå.

Tinghøjen bruger bold
Far og mor kan være stolt
For vi sparker og kaster
Meget meget langt
Nu må se at komme i gang.

Tinghøjen dyrker sport
Det må gerne være hårdt
For vi hopper og springer
Alt hvad vi kan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.